

Over mantelzorgers, of naastbetrokkenen, familie, naasten of mantelzorgers van mensen met psychische problemen?

*Door Wim Koning, lid van het Platform Mantelzorg Amsterdam
december 2020*

What's in a name?

Vroeg Shakespeare zich al af. Zou een roos niet net zo lekker ruiken ook als het anders zou heten? Met die vraag worstel ik al een tijdje, wanneer mensen spreken over mantelzorgers of naastbetrokkenen, familie, naasten of mantelzorgers van mensen met psychische problemen..

Is er een verschil tussen mantelzorgers en bijvoorbeeld familie van zorgvragers? Laat ik beginnen te zeggen dat wij, broers en zussen van Paul, ons geen mantelzorger voelen. Wij zijn gewoon broers en zussen die ervoor zorgen dat Paul optimale zorg en ondersteuning blijft krijgen. En toch vallen wij onder de noemer 'mantelzorger' binnen de gemeente Amsterdam. In de omgeving van de geestelijke gezondheidszorg zijn weer naastbetrokkenen of naasten.

Ik heb begrepen dat wanneer de belangen van naastbetrokkenen binnen de gemeente worden besproken, we onder de noemer 'mantelzorger' blijven vallen. Als iemand dat nodig vindt, wordt duidelijk gemaakt dat het op dat moment gaat over GGz-mantelzorgers. Dan hebben ze het over naastbetrokkenen.

Niet zo vreemd dat door het verschillend gebruik van die termen er miscommunicatie ontstaat. Of nog erger: dat een hele groep met hun eigen belangen buiten de zorgboot valt.

In mijn zoektocht naar een antwoord bovengenoemde vraag kwam ik op de website van het [Platform Mantelzorg Amsterdam](#) een definitie tegen die overgenomen is door de gemeente én de [Sigra](#). De laatste is een samenwerkingsverband tussen verschillende organisaties en netwerken in de zorg in de regio Amsterdam.

De definitie van 'mantelzorg' uit een rapport van het Centrum voor Cliëntervaringen:

Mantelzorg is zorg en ondersteuning gegeven aan een naaste die chronisch ziek is en/of een beperking heeft. Zoals een partner, ouder, kind, vriend, buur, of kennis. De mantelzorger geeft langdurig, intensief en onbetaald zorg en ondersteuning aan iemand met wie hij/zij een persoonlijke band heeft.

Het betreffende rapport heeft als titel "Zorgen voor, zorgen dat en zorgen om.....Goede zorg in de wijk vanuit het perspectief van mantelzorgers". Dit rapport brengt de wereld van de mantelzorger in beeld en komt met conclusies en aanbevelingen voor beleidsmakers. Wat dit rapport voor mij ook helder in beeld brengt, is het verschil tussen de groepen binnen de informele zorg.

Het rapport verdeelt de taken van een mantelzorger in 3 gebieden:

- 'Zorgen voor' (fysieke en emotionele hulp bieden) bestaat uit het bieden van verpleegkundige hulp (verpleegkundige handelingen), persoonlijke verzorging (aankleden, wassen, boodschappen doen, eten maken, hulp bij eten), begeleiding en ondersteuning (een begeleidend gesprek, meelopen, meegaan) en huishouding (schoonmaken en netjes houden van het huis).
- 'Zorgen dat' (coördineren dat zorg of ondersteuning geleverd wordt) bestaat uit het regelen dat zorg en ondersteuning geleverd wordt. Het regelen dat er de hulpverleners doen wat nodig is, dat afspraken met artsen gemaakt worden en dat men op tijd ter plekke is, administratie doen, etc... Dit kost veel energie voor mantelzorgers, omdat dit vaak bovenop het 'zorgen voor' komt.

Lees hier het gehele rapport "[Zorgen voor, zorgen dat en zorgen om.....Goede zorg in de wijk vanuit het perspectief van mantelzorgers](#)".